

Overweging Jacobuskerk Enschede

Zondag jaar A 16 juli 2023 – “Zaaien”

Jesaja 55,10-11 / Psalm 65 / Romeinen 8,18-23 / Matteüs 13,1-23

De gelijkenis van de zaaier is een hele bekende. Dit is één van de weinige die door Jezus zelf wordt uitgelegd:

Gods woord zoekt een goede voedingsbodem in ons:

We kunnen eraan voorbij gaan en onszelf in plaats van God centraal stellen.

We kunnen er even enthousiast over zijn en het snel weer vergeten, druk als we zijn.

We kunnen het ontkennen, zodra we ons ervoor moeten verdedigen.

We kunnen het vergeten, als we opgeslokt worden door de zorgen van de dag.

En het kan, als het goed is, ons voeden en wortel in ons schieten.

Zaaien is een vergelijking die dichtbij de mensen stond in de tijd dat Jezus predikte; de mensen leefden dichtbij de seizoenen, dichtbij de schepping, dichtbij de aarde. Ook nu is dat beeld nog steeds herkenbaar: we hebben regen nodig om de aarde zacht en vruchtbaar te maken, anders droogt het uit en sterft alles. We moeten onkruid wieden, anders verstikken de goede planten. We hebben licht nodig, want niet alles groeit in de schaduw.

Gods Woord zoekt een goede voedingsbodem. In ons. Maar God weet ook wel dat we maar mensen zijn en niet allemaal en niet altijd in staat zijn om voldoende tijd, geduld en aandacht te hebben voor wat God ons te vertellen heeft.

We hoeven in deze parabel niet te voldoen aan de hoogste verwachting. Dat we ons best daartoe doen is voldoende. Jezus wil ons hier wel duidelijk maken dat het belangrijk is naar zijn woorden te luisteren, ook al is de bedoeling ons niet altijd meteen duidelijk.

Dit verhaal is dan ook een opmaat, een inleiding, voor de komende parabellen die Matteüs hierna heeft opgetekend: over het onkruid tussen het graan, over het mosterdzaadje en over het zuurdesem, de parel, de schat in de akker. Ook daar is het de bedoeling dat we luisteren.

Wie oren heeft, die luistert.

En doen we dat? Luisteren we werkelijk naar Gods bedoeling voor ons? Nemen we tijd, zoals het zaad dat tijd nodig heeft om te ontkiemen? Hebben we geduld, zodat het zaad kan wortelen? Leven we aandachtig, zodat het zaad op de juiste plaats landt? En tenslotte: durven we het aan – dat zaad in ons te laten groeien.

Want wie weet wat daar uit voortkomt, als we Gods woord in ons laten groeien. Durven we het aan om de H. Geest haar werk in ons te laten doen, Gods woord in ons te planten, ons om te laten ploegen, ons te laten bezwangeren als het ware, zodat Gods woord in ons geboren kan worden? Wat groeit daaruit, welke weg gaan we dan?

Durven we er op te vertrouwen dat Gods woord ons een kant op stuurt die in essentie goed is, wat het resultaat ook zal zijn, ook al is het misschien een heel andere weg dan we zelf voor ogen zouden hebben?

Durven we het aan om onze verwachtingen van God los te laten en Hem zijn gang in ons te laten gaan? We weten immers niet wat God van ons verwacht – behalve dat het Goed moet zijn.

En zijn we dan zo standvastig dat we God niet ontkennen als we op Hem aangesproken worden? Durven we die graankorrel te zijn?

Deze maanden, juli en augustus, worden heel veel martelaren herdacht. Mensen bij wie het zaad beslist niet op rotsachtige plekken werd gezaaid: Maria Goretti (6 juli, een jong meisje dat aangerand werd en vermoord werd toen ze haar eer verdedigde); de Martelaren van Gorkum (9 juli, 19 martelaren van de Reformatie, opgehangen alleen omdat ze katholiek waren); Jacobus de Meerdere (25 juli, gedood omdat hij zoveel Joden wist te bekeren); Titus Brandsma (27 juli, omdat hij in opstand kwam tegen de nazi's); Edith Stein (9 augustus, omdat zij Joods was, hoewel ze bekeerd was tot het katholicisme); Laurentius van Rome (10 augustus, omdat hij diaken was onder de Romeinen en voor de armen zorgde); Karl Leisner (12 augustus, omdat hij katholiek priester werd, nota bene gewijd in Dachau); Maximiliaan Kolbe (14 augustus, omdat hij via publicaties tegen de nazi's ageerde en Joden onderdak verschaftte); Bartholomeüs de apostel (24 augustus, omdat hij weigerde God af te zweren); Johannes de Doper (29 augustus, onthoofd, omdat hij Jezus als de Messias aanwees).

Niet dat wij ook martelaren moeten worden, maar zij kunnen een spiegel voor ons zijn én een bron van inspiratie. Door hun voorbeeld hebben ze Gods Woord uitgezaaid. Hun heiligheid is een voorbeeld voor ons en kan ook ons heel, heilig, maken. Zij hebben zich geofferd voor ons, net als Jezus zelf, als de graankorrel, zodat wij kunnen groeien. Zij leven voort! Dat zou onze angst voor het leven en het sterven weg moeten nemen.

Deze martelaren durfden uit te komen voor hun geloof; zij hoorden het Woord van God en begrepen het. Bij hen droeg het vrucht. Hun hart was omgeploegd, werd zachte aarde die gedrenkt was en vruchtbaar gemaakt. Daar kon Gods zaad, zijn Woord, gedijen, ontkiemen, groeien en vrucht dragen. Goed geworteld, zodat het riet wel kon buigen, maar niet kon breken.

Het geeft niet hoe groot de opbrengst is – of de opbrengst nu honderd-, zestig- of dertigvoudig is: God geeft niet om getallen. Kijkt niet naar statistieken. Heeft maling aan berekening. God is niet berekenend. Hij gunt ons goede vruchten, hoe dan ook.

Uiteindelijk wil Jezus bekend maken wat sinds de schepping verborgen was. Hoe we goed kunnen zijn voor elkaar. Standvastig. Bezielend. Betrouwbaar. Rechtschapen. We moeten dus niet verharderen maar verzachten.

God zaait met gulle hand. Ergens komt het zaad, Gods liefde, wel goed terecht. Omdat God scheppend *in ons* aanwezig wil blijven.

Hij is de immer uitdijende kosmos, steeds op zoek naar nieuwe grenzen – zijn liefde vergroot onze wereld, verruimt onze blik, verzacht ons hart.

Als we goed naar Jezus luisteren, is er ruimte voor ons allemaal. Hier, op aarde.

Amen.